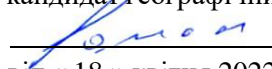

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г.С. СКОВОРОДИ**

УХВАЛЕНО

Вчена рада університету
Протокол № 3
від « 20 » квітня 2022 р.

ПОГОДЖЕНО

Керівник проєктної групи
гарант освітньої програми
«Географія в закладах освіти»
зі спеціальності 014 Середня освіта
(Географія)
кандидат географічних наук, доцент
 П.І. Лоцман
від « 18 » квітня 2022 р.

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
«ГЕОГРАФІЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»**

(назва освітньої програми)

перший (бакалаврський)

(назва рівня вищої освіти)

бакалавр

(назва ступеня, що присвоюється)

галузь знань

01 Освіта/Педагогіка

(шифр та назва галузі знань)

спеціальність

014 Середня освіта (Географія)

(код та найменування спеціальності)

Ректор Харківського національного
педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди
— Ю. Бойчук
від « 21 » квітня 2022 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми
«Географія в закладах освіти»

Проректор з навчально-наукової роботи

В. Борисов

Директор
центру забезпечення якості освіти

Т. Грановська

Гарант освітньої програми

П. Лоцман

В. о. декана історичного факультету

О. Гончарова

В.о. Голови Співки студентів
та молоді історичного факультету

Д. Махмудов

ПЕРЕДМОВА

ВНЕСЕНО

кафедрою суспільно-економічних дисциплін і географії
Харківського національного педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди протокол № 8 від 14 березня
2022р.

РЕКОМЕНДОВАНО

Навчально-методичною комісією історичного факультету протокол
№ 8 від « 16 » квітня 2022 р.

Вченою радою факультету протокол № 8 від «18» квітня 2022 р.

РОЗРОБЛЕНО

проектною групою у складі:

Гарант Лоцман Павло Ігорович, кандидат географічних наук, доцент,
доцент кафедрисупільно-економічних дисциплін і географії

Члени:

1. **Муромцева Юлія Ігорівна**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри суспільно-економічних дисциплін і географії
2. **Некос Світлана Володимирівна**, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри суспільно-економічних дисциплін і географії.
3. **Стеценко Андрій Іванович**, вчитель географії II кваліфікаційної категорії, директор Комунального закладу «Малорогозянський ліцей» Золочівської селищної ради
4. **Формальова Світлана Василівна**, заступник директора з навчально-виховної роботи Харківського ліцею 149 Харківської міської ради, учитель вищої категорії
5. **Ємченко Юлія Сергіївна**, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 014.07 Середня освіта (Географія) факультету історії і права ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

РЕЦЕНЗІЇ-ВІДГУКИ

зовнішніх заінтересованих сторін:

Война Інна Миколаївна, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Вовк Володимир Федорович, вчитель Новомерчицького ліцею Валківської міської ради Богодухівського району Харківської області, вчитель вищої категорії, вчитель-методист, заслужений вчитель України

Громова Ольга Валеріївна, вчитель географії Харківської загальноосвітньої школи № 125, Харківської міської ради, Харківської області, спеціаліст вищої категорії.

Косенко Оксана Василівна, вчитель географії Харківської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 148, спеціаліст вищої категорії, вчитель-методист.

**1. Профіль освітньої програми «Географія в закладах освіти»
зі спеціальності 014 Середня освіта (Географія)**

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди Історичний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	перший (бакалаврський) Бакалавр освіти (за предметною спеціалізацією «Географія») Вчитель географії.
Офіційна назва освітньої програми	Освітня програма «Географія в закладах освіти» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Географія)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Первинна
Цикл/рівень	НРК України - 6 рівень, EQ-ЕНЕА – другий цикл, EQFLLL – 6 рівень
Передумови	Програма для осіб із повною загальною середньою освітою або диплому молодшого спеціаліста за даною чи спорідненою спеціальністю.
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	2022-2025 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://smc.hnpu.edu.ua/osvitni-prohramy
2. Мета освітньої програми	
Метою ОП є: підготовка компетентного та конкурентоспроможного вчителя географії для загальних і спеціалізованих закладів середньої освіти зі сформованими загальними і професійними компетентностями, необхідними для вирішення професійних завдань і проблем теоретичного та практичного характеру.	

3.Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	<p>01 Освіта/Педагогіка</p> <p>014 Середня освіта (Географія)</p> <p>Об'єкт вивчення: освітній процес у закладах загальної середньої і спеціальної освіти (за предметною спеціальністю «Географія»).</p> <p>Цілі навчання: високопрофесійна теоретична та практична підготовка майбутнього вчителя географії, що базується на сучасних теорії та методиці викладання.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: знання особливостей розвитку геосфер Землі, їх складу та будови, методик та методів дослідження їх компонентів; базові знання з природничих, економічних, суспільних, психолого-педагогічних наук, інформаційних технологій.</p> <p>Методи, методики та технології: методи географічних досліджень (польові та камеральні методи збору та обробки географічної інформації з використанням інформаційних технологій); математико-статистичні методи, методики педагогіки та психології з організації освітньо-виховного процесу; методики викладання фізичної та соціально-економічної географії</p> <p>Інструменти та обладнання: обладнання та устаткування, необхідне для польових досліджень та камеральної обробки отриманих даних компонентів геосфер, технічні засоби навчання, джерела інформації за базовими та фаховими освітніми компонентами.</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітня програма підготовки бакалавра має прикладний характер: Спрямована на підготовку до виконання функціональних обов'язків учителя географії базової школи, класного керівника у закладах загальної середньої і спеціалізованої освіти, організатора гуртків географічного татуристично-краєзнавчого спрямування.</p> <p>Програма пропонує комплексний підхід до здійснення професійно-педагогічної і дослідницької діяльності через навчання та практичну підготовку. Дисципліни та модулі, передбачені програмою, орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача.</p> <p>Формування у здобувачів почуття активного громадянства завдяки участі у студентському самоврядуванні, громадських, волонтерських, благодійних проектах тощо.</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Програма спрямована на підготовку висококваліфікованих учителів географії закладів загальної середньої і спеціалізованої освіти із сучасним науковим світоглядом і мисленням, які здатні здійснювати навчання географії на компетентнісній основі, володіють сучасними методами, технологіями і методиками для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього, виховного, дослідницького та інноваційного характеру.</p>

<p>Особливості програми</p>	<p>В основу освітнього процесу та позанавчальної діяльності покладено дослідження природних і культурних ландшафтів Слобожанщини при вивченні дисципліни: «Історичне ландшафтознавство та географія Слобідського краю», концепцію «сродної праці» Г.С. Сковороди.</p> <p>Мультидисциплінарний підхід до підготовки фахівців, які володіють науковим інструментарієм для проведення теоретичних та експериментальних географічних досліджень і краєзнавчо-туристичної діяльності.</p> <p>Варіативна складова програми дає можливість обирати додаткові дисципліни поза спеціальністю для здобуття додаткових компетентностей, що дозволяє здобувачам освітнього рівня здійснювати індивідуальну освітню траєкторію, а випускникам – розширити сферу працевлаштування.</p> <p>Історико-культурна складова програми здійснюється при вивченні окремого блоку дисципліни: «Історичне ландшафтознавство та географія Слобідського краю».</p> <p>Застосування контекстного навчання, кейс-технологій, спрямованих на професійну самореалізацію та всебічний особистісний розвиток здобувачів.</p> <p>Здобувач самостійно має право обрати той напрям діяльності, який його захоплює та особливо цікавить: науковий, творчий, волонтерський, козацький, екскурсійний.</p> <p>Посилена практична підготовка завдяки циклу навчальних (географічної практики, навчально-польової (еколого-картографічної), навчально-польової (туристичної)) та педагогічних практик (безперервна пропедевтична; організаційно-виховна педагогічна практика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку; педагогічна практика у закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти). Практична підготовка здобувачів відбувається на базі Національного природного парку «Гомільшанські ліси», наукові співробітники парку надають необхідні навчальні доробки, здобувачі ведуть наукові дослідження у сферах літології, кліматології, гідрології, ґрунтознавства та біорізноманіття парку.</p>
------------------------------------	--

<p>4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Викладацька, навчально-виховна, науково-методична та організаційна діяльність у галузі середньої освіти та дотичних до неї сфер. Заклади загальної середньої і спеціалізованої освіти.</p> <p>Первинні посади: вчитель географії, педагог-організатор у закладах середньої освіти, керівник закладу середньої освіти.</p> <p>232. Викладач середніх навчальних закладів</p> <p>2351.2 Інші професіонали в галузі методів навчання;</p> <p>2359.2 Інші професіонали в галузі навчання (організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми).</p> <p>3340 Фахівець у сфері позашкільної освіти.</p>

Подальше навчання	Продовження здобуття освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за цією або суміжними спеціальностями; підвищення кваліфікації за фахом чи набуття кваліфікації за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Основними підходами до навчання є студентоцентрований, самонавчання, проблемно-орієнтований, навчання через практику (педагогічну, організаційно-виховну, навчально-польову), через реалізацію дослідницької діяльності, посилення гуманістичної спрямованості, формування стратегічного мислення й системного підходу до аналізу складних фахових і соціальних ситуацій, виховання соціальної та професійної мобільності.</p> <p>Викладання здійснюється у формі лекцій (в т.ч. мультимедійних), семінарських і практичних занять, навчальної польової практики, консультацій. Обов'язковою складовою є самостійна робота.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи здійснюється через використання електронних презентацій лекцій, рекомендованих електронних підручників, методичних вказівок і завдань.</p> <p>Безпосереднє спрямування робиться на особистому саморозвитку, що сприятиме формуванню потреби й готовності до продовження самоосвіти протягом життя.</p> <p>Викладання дисциплін здійснюється з використанням загально- та спеціально-наукових методів (просторового аналізу, проблемно-пошукового, частково-пошукового, дослідницького, соціологічного, порівняння, узагальнення, економічного, картографічного, математичного моделювання).</p> <p>Можливість дистанційного навчання та зворотній зв'язок з здобувачами вищої освіти здійснюється за допомогою он лайн системи (Moodle), месенджерів (Viber, Telegram тощо) або соціальних мереж (Facebook, Instagram та інші). Прямий відеозв'язок, проведення конференцій, лекцій і консультацій відбувається на платформах Google Meet, Zoom тощо.</p>
Оцінювання	<p>Накопичувальна 100-бальна рейтингова система оцінювання навчальних досягнень здобувачів базується на аналізі результатів навчання, здобутих в усіх видах аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності та включає такі види контролю: вхідний (попередній), поточний (тематичний), модульний, підсумковий (семестровий контроль та підсумкова атестація). Форми контролю: практичний і номенклатурний контроль, поточні контрольні роботи, тести, модульні контрольні роботи, індивідуальні науково-дослідні завдання, заліки, звіти про практику, курсова робота, усні й письмові іспити, комплексні кваліфікаційні іспити.</p>

6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати вирішувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у системі середньої освіти під час професійної діяльності у галузі освіти, що передбачає застосування теорій, методів, методик предметної області.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена громадянського суспільства, усвідомлювати його цінності, необхідність сталого розвитку, сповідувати верховенство права, права і свободи людини і громадянина України;</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні цінності, наукові досягнення на основі розуміння закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство.</p> <p>ЗК 3. Знання й розуміння предметної області, професійної діяльності.</p> <p>ЗК 4. Здатність грамотно спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 5. Здатність використовувати іноземну мову в освітній діяльності.</p> <p>ЗК 6. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 8. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології</p> <p>ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 10. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 11. Здатність до проведення географічних та психолого-педагогічних досліджень.</p> <p>ЗК 12. Здатність організувати безпечної умови для теоретичної та практичної підготовки в освітньому процесі.</p>
Фахові компетентності спеціальності (СК)	<p>СК 1. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, еволюції і складових природи і суспільства.</p> <p>СК 2 Здатність здійснювати збір, реєстрацію, аналіз даних за допомогою відповідних методів, технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах.</p> <p>СК 3 Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні сфер ландшафтної оболонки.</p> <p>СК 4 Здатність аналізувати склад і будову геосфер на різних просторово-часових масштабах.</p> <p>СК 5 Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання.</p> <p>СК 6. Знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів.</p>

СК 7. Самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати.

СК 8. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні процеси.

СК 9. Здатність враховувати в освітньому процесі вікові та психологічні особливості учнів.

СК 10. Здатність використовувати міждисциплінарний підхід в процесі навчання географії.

СК 11. Здатність добирати й застосувати доцільні форми, методи, технології та засоби навчання; інтегрувати предметні знання з різних освітніх галузей.

СК 12. Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно- комунікаційних та цифрових технологій в освітньому процесі.

СК 13. Здатність до формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів.

СК 14 . Уміння організувати роботу учнів за рівнями засвоєння навчального матеріалу та застосовувати методи діагностування навчальних досягнень учнів з географії,

СК 15. Здатність до комплексного планування, організації та здійснення навчальних проектів, підготовки аналітичної звітної документації та презентацій.

СК 16. Здатність до комунікації з учасниками освітнього процесу, забезпечення рівноправного, без бар'єрного недискримінаційного освітнього середовища, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічних особливостей.

СК 17. Здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.

СК 18. Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати і пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства на регіональному та національному рівні.

СК 19. Здатність реалізовувати історико-культурний, краєзнавчий підходи на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності на основі вивчення Слобожанщини.

СК 20. Здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проектів. .

7. Програмні результати навчання

- ПРН 1.** Знати і розуміти базові поняття з теорії географії, світоглядних наук, основні види географічної діяльності, їх поділ.
- ПРН 2.** Пояснювати особливості організації географічного простору
- ПРН 3.** Аналізувати географічний потенціал території
- ПРН 4** Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук
- ПРН 5.** Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук.
- ПРН 6.** Визначати основні характеристики, процеси, еволюцію і склад ландшафтної оболонки та її складових.
- ПРН 7.** Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, зокрема в Україні
- ПРН 8.** Враховувати вікові та психологічні особливості учнів в освітньому процесі для забезпечення його ефективності
- ПРН 9.** Забезпечувати досягнення результатів навчання, визначених Державним Стандартом базової загальної середньої освіти, типовими/модельними навчальними програмами.
- ПРН 10.** Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту освітніх галузей у процесі навчання
- ПРН 11.** Уміння використовувати інформаційно-комунікаційні та цифрові технології для вирішення навчальних завдань.
- ПРН 12.** Сприяти формуванню позитивної мотивації учнів до навчання.
- ПРН 13.** Уміння користуватися географічною мовою та картою в освітньому процесі, застосовувати алгоритми використання карт при характеристиці окремих географічних об'єктів і територій
- ПРН 14.** Планувати освітній процес залежно від мети, індивідуальних особливостей учнів, специфіки діяльності закладу освіти у професійній діяльності.
- ПРН15.** Уміти організувати міжособистісну взаємодію учасників освітнього процесу, вільно володіти українською мовою.
- ПРН 16.** Використовувати ефективні форми, засоби і стратегії комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями
- ПРН 17.** Оцінювати власну педагогічну діяльність відповідно до визначених критеріїв; застосовувати інновації в освіті
- ПРН 18.** Організувати польові природознавчі, фізико-географічні й суспільно-географічні дослідження здобувачів закладів загальної і позашкільної освіти.

ПРН 19. Дотримуватися вимог техніки безпеки під час польових і педагогічних практик, формувати в учнів екологічні цінності, відповідальне ставлення до природи, повагу до культурних цінностей і традицій під час краєзнавчих екскурсій і туристичних походів.	
ПРН 20. Володіти однією з іноземних мов на рівні, необхідному для роботи з навчально-методичною літературою зі спеціальності	
ПРН 21. Орієнтуватися у історичному минулому та сучасних реаліях політичного, соціального та економічного життя України.	
ПРН 22. Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, чесності, професійного кодексу поведінки.	
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Керівник проектної групи та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти. Усі викладачі є штатними співробітниками ХНПУ імені Г.С. Сковороди, мають науковий ступінь та вчене звання. Усі викладачі раз на 5 років проходять підвищення кваліфікації.
Матеріально – технічне забезпечення	<p>Приміщення для аудиторних занять та самостійної роботи студентів мають достатню площу та інформаційно-комунікаційне технічне обладнання (мультимедійні засоби, SMART Board, комп'ютери, оснащені ліцензійними операційними системами та пакетами прикладного програмного забезпечення). У навчальний процес упроваджуються передові інформаційні та комунікаційні технології, зокрема дистанційне навчання на платформі Moodle. Функціонують точки бездротового інтернет-доступу.</p> <p>Учасники програми мають вільний доступ до фондів наукової бібліотеки, до електронного контенту – міжнародних наукових баз даних, електронних каталогів та репозиторіїв, веб-сайтів тощо. А також мають доступ до результатів досліджень наукових працівників національного природного парку «Гомільшанські ліси».</p> <p>Для інтеграції освітнього процесу та фахової діяльності підписані угоди про співробітництво із закладами загальної середньої освіти міста Харкова й області (шкіл), дитячими оздоровчими таборами. Здобувачі освіти мають змогу проходити педагогічні практики з належними матеріально-технічними умовами. Для проходження навчально-польових практик використовується університетський навчально-спортивний табір, що розташований у селищі Гайдари, Зміївського р-н, Харківська обл.</p> <p>Наявна соціально-побутова інфраструктура (гуртожитки, пункти харчування, спортивні споруди, медичний пункт тощо) відповідає технологічним вимогам до матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності відповідного рівня ВО.</p>

<p>Інформаційне та навчально – методичне забезпечення</p>	<p>Учасники програми мають вільний доступ до наукової літератури та навчально-методичних посібників як традиційним шляхом – із фондів Наукової бібліотеки, шести читальних залів та читальних залів кафедр університету (загалом понад 700 000 примірників), такі до електронного контенту, зокрема до новітніх світових (у т. ч. англійських) та вітчизняних публікацій, наприклад, з Міжнародної наукової бази даних Web of Science, з електронного каталогу та репозиторію Наукової бібліотеки ХНПУ імені Г.С. Сковороди, офіційного веб-сайту університету (http://hnpu.edu.ua/), на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня діяльність, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація тощо), електронних ресурсів, що містять навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін, зокрема до порталу Дистанційної освіти (навчально-інформаційний портал на базі платформи Moodle, http://lms.hnpu.edu.ua/), до фахових наукових видань ХНПУ імені Г.С. Сковороди; інформаційного пакету спеціальностей; нормативної документації про організацію освітнього процесу в університеті; навчально-методичних комплексів дисциплін, силабусів, програм практик, блоків дисциплін вільного вибору та ін. Студенти також мають змогу використовувати матеріали, підготовлені викладачами: підручниками, презентаціями за лекціями, конспектами лекцій, методичними рекомендаціями до семінарських занять, індивідуальних завдань тощо. Методичний матеріал може надаватись як у друкованому вигляді, так і в електронній формі.</p> <p>В університеті створені механізми різнобічної освітньої та організаційної підтримки здобувачів у процесі навчання: надається організаційна та консультативна підтримка з метою реалізації студентами індивідуальної освітньої траєкторії в межах індивідуальних планів навчання, рейтинг успішності студента орієнтує на покращення його результатів, здійснюється моніторинг індивідуального прогресу студента протягом усього періоду навчання.</p> <p>Створено можливості для всебічного фізичного та особистісного розвитку студентів, у тому числі, наявна спортивна та соціальна інфраструктура, служба психосоціальної підтримки. Працює система заохочень за досягнення в навчальній і позанавчальній діяльності. Забезпечується можливість додаткового навчання, сприяння академічній мобільності, підтримка іноземних студентів тощо. Створено систему підтримки студентів у працевлаштуванні та сприяння кар'єрному старту.</p> <p>Загальноуніверситетський навчально-методичний інклюзивний центр - забезпечення особам з особливими освітніми потребами рівного доступу до якісної вищої освіти шляхом організації</p>
--	---

	<p>інтегрованого навчання та створення для них спеціального освітнього середовища</p> <p>Консультаційний центр ХНПУ імені Г.С. Сковороди для учнівської молоді.</p> <p>Центр міжнародного співробітництва та міжнародної освіти. Гендерний центр.</p> <p>Заклад вищої освіти забезпечує збалансоване поєднання навчання та досліджень у ході реалізації освітньої програми. Організаційна структура та ресурси закладу цілком достатні для імплементації наукових досліджень у процес викладання. Студенти залучені до виконання науково-дослідних робіт, які дозволяють їм розвинути дослідницькі компетентності у ході навчання на програмі. Результати наукових досліджень студентів та викладачів програми відповідним чином оприлюднюються (публікуються у збірниках наукових праць) і мають практичне та теоретичне застосування. Викладачі регулярно оновлюють лекційні і практичні матеріали на основі найновіших наукових публікацій, статистичних даних тощо.</p> <p>Наявність на сайті університету сторінки кафедри суспільно-економічних дисциплін і географії, дозволяє інформувати здобувачів освіти та широку спільноту про її діяльність та заплановані заходи які плануються на базі кафедри, факультету, університету, чи то самостійно, чи у співпраці з іншими закладами та організаціями.</p> <p>Перевірка робіт студентів на академічну доброчесність проводиться за допомогою спеціалізованої програмно-технічної системи «UNICHEK» для виявлення збігів у текстах із визначенням ступеня унікальності роботи, висновки передаються для подальшого розгляду та прийняття рішень на кафедрі, редакційної колегії тощо, а також на офіційному веб-сайті університету розміщено посилання на сервіс, що уможливорює перевірку роботи на плагіат за власним бажанням. Перевірка тексту здійснюється його надсиланням на поштову скриньку antiplagiat@hnpu.edu.ua</p> <p>Інформаційні сервіси дозволяють викладачам і співробітникам оперативно обмінюватись інформацією, що стосується програми, та працювати з необхідними он-лайн ресурсами. У студентів наявна чітка інформація про освітні можливості та способи підтримки під час навчання на програмі. Існує інформаційно-комунікаційна система, що дозволяє підтримувати зворотній зв'язок зі студентами, випускниками, роботодавцями.</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Оцінювання результатів навчання та академічних досягнень приведено у відповідність до Європейської кредитної системи і співвідносне із

	національною шкалою оцінювання, що уможливило взаємозарахування кредитів між різними університетами.
Міжнародна кредитна мобільність	Партнерські відносини із зарубіжними університетами: Вроцлавським, Варшавським, Рурським університетом у Бохумі (ФРН), Телавським державним університетом імені І. Гогешвілі. На постійній основі відбувається співпраця з Приморською Академією у м. Слупськ (Польща). Визнання результатів навчання, отриманих в іноземних ЗВО, регулюються «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів ХНПУ імені Г.С.Сковороди».
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	За умови отримання ліцензії на навчання іноземних здобувачів за даної спеціальності.

2. Структурно-логічна схема

2.1 Перелік освітніх компонент (ОК)

ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти / курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Україна: історія і сучасні реалії	3	залік
ОК 2	Політично-правові студії	3	залік
ОК 3	Основи економічної теорії	3	іспит
ОК 4	Філософія	3	іспит
ОК 5	Іноземна мова	5	іспит
ОК 6	Здоров'я та безпека людини	4	залік
ОК 7	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
	Усього	24	
Цикл професійної підготовки			
ОК 8	Загальна педагогіка	6	залік
ОК 9	Провайдинг освітніх технологій	8	іспит
ОК 10	Психологія	4	іспит
ОК 11	Фізична географія України	5	іспит
ОК 12	Методика викладання географії	8	залік/іспит
ОК 13	Загальна гідрологія	5	іспит
ОК 14	Методи географічних досліджень і основи наукових досліджень	4	іспит
ОК 15	Біогеографія	4	іспит
ОК 16	Економічна та соціальна географія України	5	залік/ іспит
ОК 17	Фізична географія материків і океанів	6	залік/ іспит
ОК 18	Географія ґрунтів і ґрунтознавство	4	іспит

ОК 19	Використання природних ресурсів	4	іспит
ОК 20	Рекреаційні ресурси світу	3	залік
ОК 21	Географія світового господарства	4	залік
ОК 22	Економічна і соціальна географія зарубіжних країн	6	залік/іспит
ОК 23	Географія населення	4	іспит
ОК 24	Геологія з основами геоморфології	5	залік
ОК 25	Картографія з основами топографії	4	іспит
ОК 26	Загальне землезнавство	5	іспит
ОК 27	Основи екології	3	залік
ОК 28	Метеорологія	5	іспит
ОК 29	Океанологія	4	залік
ОК 30	Математично-статистичні методи дослідження	4	залік
ОК 31	Історичне ландшафтознавство та географія Слобідського краю	3	залік
ОК 32	Красзнавство і туризм у школі	4	залік
ОК 33	Основи ландшафтознавства	3	залік
	Усього	120	
Курсова робота			
ОК 2.1	Курсова робота з географії	3	іспит
ОК 2.2	Курсова робота з методики викладання географії	3	іспит
	Усього	6	
Практична підготовка			
ОК 3.1	Навчальна (географічна) практика	3	залік
ОК 3.2	Навчально-польова (еколого-картографічна) практика	3	залік
ОК 3.3	Безперервна пропедевтична педагогічна практика у закладах середньої освіти	3	залік
ОК 3.4	Навчально-польова (туристична) практика	3	залік
ОК 3.5	Організаційно-виховна педагогічна практика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку	6	залік
ОК 3.6	Педагогічна практика у закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти	9	залік
	Усього	27	
	Загальний обсяг обов'язкових освітніх компонентів	180	
Цикл дисциплін вільного вибору студента			
	Блок дисциплін за вибором студента	60	
	Усього	60	
	Атестації на здобуття освітнього ступеня "бакалавр"	3	
	Загальний обсяг освітньої програми	240	

Структурно-логічна схема вивчення освітніх компонентів.

	1 рік		2 рік		3 рік		4 рік	
	1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
Дисципліни загальної підготовки	Українська мова (за професійним спрямуванням)	Україна: історія і сучасні реалії	Політично-правові студії	Основи економічної теорії Фізична географія України	Методика викладання географії			Курсова робота з методики викладання географії
	Іноземна мова				Філософія	Красзнавство і туризм у школі	Економічна та соціальна географія зарубіжних країн	
	Здоров'я та безпека людини	Провайдинг освітніх технологій			Фізична географія материків і океанів		Використання природних ресурсів	Географія світового господарства
Дисципліни професійної підготовки (педагогіка)	Загальна педагогіка		Основи ландшафтознавства	Фізична географія України	Географія населення	Економічна та соціальна географія України	Рекреаційні ресурси світу	
	Загальне землезнавство	Картографія з основами топографії		Основи екології			Курсова робота з географії	Економічна та соціальна географія України
Дисципліни професійної підготовки (географія)	Географія ґрунтів і ґрунтознавство	Загальна гідрологія	Біогеографія	Методи географічних досліджень з основами наукових досліджень	Безперервна пропедевтична педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти	Навчально-польова (туристична) практика	Історичне ландшафтознавство та географія Слобідського краю	Педагогічна практика у закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти
		Метеорологія	Навчально-польова (еколого-картографічна) практика					
Математично-статистичні методи досліджень	Геологія з основами геоморфології	Дисципліни вільного вибору						
Практична підготовка	Навчальна (географічна) практика							

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми зі спеціальності «014 Середня освіта (Географі)» проводиться відповідно до «Положення про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр»» та згідно з навчальним планом зазначеної спеціальності. Атестація складається з кваліфікаційного іспиту з педагогіки, психології та кваліфікаційного іспиту з географії та методики викладання.

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25	ОК26	ОК27	ОК28	ОК29	ОК30	ОК31	ОК32	ОК33	ОК2.1	ОК2.2	ОК3.1	ОК3.2	ОК3.3	ОК3.4	ОК3.5	ОК3.6					
ПРН13										.				.	.			.				.							.	.													.			
ПРН14						.		.		.		.																								.							.	.		
ПРН15							.	.		.		.																								.		.					.	.		
ПРН16					.		.	.		.		.																															.	.		
ПРН17								.		.		.																															.	.		
ПРН18		.	.										.	.	.	.			.	.				.	.	.	.	.	.	.	.	.												.	.	
ПРН19	.					.						.	.		.	.		.	.						.	.	.	.	.	.	.													.	.	
ПРН20					.		.																											.		.								.	.	
ПРН21	.	.	.													.															.	.														
ПРН22	.	.	.	.				.		.		.		.																				.	.										.	.

Ок – освітній компонент; ПРН – програмні результати навчання

